

Gloymið ikki tykkara serligu eyðkenni

Í samband við, at Sumbiarbergholið varð skotið ígjøgnum helt Sverre Midjord, løgtingsmaður, hesa røðu

Uppskotið til bergholsgerð til Sumbiar bleiv lagt fyri Føroya Løgtingi 1978 av suðuroyartinglimunum Ova Mikkelsen, Hilmar Beck, Jakupi Mortensen og Sverra Midjord.

Málið bleiv beint í vega-nevndina og álitid frá henni lagt fyri løgtingið tann 8. september 1978.

Tað álitid, sum bleiv samtykt tann 19. september 1978 við 20-0 atkvøðum, er tað, sum hevur ført við sær, at vit í dag kunnu siggja henda veruleika sum sumbiarbergholið er.

Hetta uppskotið, sum í veruleikanum framdi tað, vit í dag eru vitni til, var framlagt og undirskrivað av løgtingslimunum Kjartan Mohr, sála, Hákun Djurhuus, sála, Ova Mikkelsen, Hilmar Beck og Sverra Midjord.

Tað er ein stór hending, sum fer fram í dag í Sumbiar Sök.

Hetta má vera ein av teimum størstu, sjálvt um tað hava verið so mangar, sum standa frammarlaga, so vil hetta tiltakið koma at hava stórar broytingar við sær, tað er at vóna, at broytingarnar ikki koma at hava tað við sær, at tey sermerki, sum hava eyðkent Sumba, at tey koma at glíða aftur við borðinum. Tó vil hetta tiltak altíð koma at standa frammarlaga í tíðini, sum kemur.

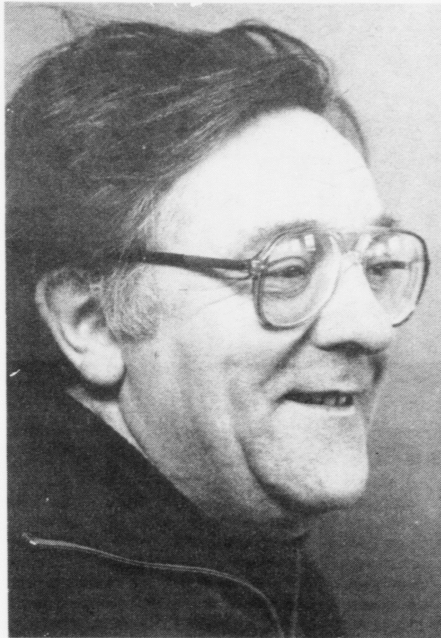
Sumba er søgurik bygd, sum hevur varðveitt ta stóru mentan, sum liggur í tí føroyska dansinum, at hetta hevur ligið frammarlaga, kemur uttan iva av, at bygdin hevur ligið uttanhanda, men hetta hevur ført við sær, at tit og forfedrarnir hava megnað at varðveita tað besta, sum vit eiga av føroyskari mentan. Tann føroyski dansurin, sum eisini bygdin hevur fingið europeisk-an heiðurspris fyri.

Tann føroyski dansurin og kvæðini eru flutt frá munni til munn, ættarlið aftan á ættarlið, ógloymandi hendingar, søga og kaldur veruleiki.

Hetta er fedranna arvur, og hann bleiv varðveittur her í Sumba.

Tað er at vóna, at hetta sermerkt við Sumba og við tí fólki, sum her býr, og tey, sum undan eru farin, at eyðkenni tykkara ikki verður gloymt, nú lættari verður at búleikast her.

Martin Holm, sáli, segði, tá ið bergholið til Hvalbiar var veruleiki: —

Gloymið ikki ta gomlu bygdargötuna.

Eg vil siga við tykkum, sumbingar, gloymið ikki tykkara serligu eyðkenni: Bliðskapin, Hjartalag, Dansin og Kvæðini.

Og ikki at gloyma tættirnar og yrkingar, sum siga frá hendingum, smærri og størri, men tó, tær sum hoyra til bygdarsøguna, hendingar, sum eiga at varðveitast.

Ti tað er mentan og eitt fólk uttan mentan, tað er eitt fátækt fólk.

Vit eru umgyrd av vøkrum og stórslygu náttúruni, eini náttúru, sum bygdarsonurin, Hargaskaldið Poul F, so mergjandi sigur frá í yrking sini um Beinivørð.

Beinivørð stendur tað fagurt at líta grótrátt og grasgrønt sæst skifta við hvítt alfagrar blómur úr vølltorvum anga fawn væl er grasið í flótunum sitt túsundtals røddir, tey margfjöldu ljóð frá teimum fuglum í berginum búgva tættir — sum stjørnurnar eitt vetrarkvöld fritt teir siggjast um nasarnar flúgva.

Men gløgt er gestsins eyga, eisini hann, sum steðgar á eina stutta stund, verður varugur við stórleikan og serýðkenni hjá hesari bygd.

Í 1924 er Peter M. Dam, sáli, lærari við skúlan her í Sumba, eyga hansara festi seg við náttúruvakurleikan og serliga var tað fyri hann Sumbiarhólmur.

Í yrking sini um Sumbiarhólm sigur hann soleiðis:

Eitt Paradís skugga her menniskja á os villini tamt fyri foturnar lá I. - TABU. - har aldast eitt hjúklandi ond eitt fullgiggjað gleði, ið sleit okkum bond og gav okkum boð móti halgini hátt har ljómið og menniskjað sita um sátt.

Tað var hesin sami maður, sum byrjaði sitt lærarastarv her í Sumba, sum við sínum framskygni var við at leggja til rættis bergholsgerðir í Føroyum.

Fyrsta bergholið var ímillum Hvalba og Trongisvág, og framskygnir, sum teir sum tá ráddu fyrri borgum vóru, so hildu teir áfram til Sandvikar. Vit áttu attu at tikið við læru av teimum.

seinasta skotið til Sandvikarbergholið.

Hesum segði eisini Kristian Djurhuus, sáli, frá í røðu sini.

Tað er eingin loyna, at lærarin Petur M. Dam, sáli, sum byrjaði sitt livstarv her í Sumba, hann hevur sett spor eftir seg.

Tað er at vóna, at ringurin ikki endar her, tí tað av politiskum myndugleikum verður talið um ringar tíðir, um arbeiðsloysi, so er tað eingin loyna, at so er.

Men eg eri ikki samdur við tí, at alt virksemin, so sum bergholsgerðir, vega-gerðir, ikki eru neyðugar.

Tvørturimóti, tað bótir ikki um arbeiðsloysið at steðga á og ikki halda fram við tí, sum er í gerð.

Á hesum økinum, eins og so mongum, eiga vit at læra av teimum, sum undan eru farin.

Nú lættari verður at ferðast, nú ferðast verður

Harvið hava teir givið okkum ein mentunararv so stóran, sum eingin tjóð í heiminum eigur.

Gloymið ikki hetta, nú alt tykist at bliva so lætt, gloymið ikki tað, sum tykkum var givið: Fedranna arvur.

Tykkum, sum hava staðið fyri, tykkum, sum hava arbeitt her, tit hava so sanniliga sett tykkum ein varð, hetta væla verk vil standa sum býmerki fyri gott føroyskt arbeiði.

Tykkum ynski eg hjartaliga tillukku.

Somuleiðis ynski eg Sumbiar Bygdarráð hjartaliga tillukku við Sumbiarbergholinum.

Sverre Midjord

